

LARS BOHMAN GALLERY

Urscenen – den ojorda modellen

Ett folktomt torg. I dess fond står en korvkiosk, eller kanske snarare ett gatukök, en inte särskilt iögonfallande byggnad men nödvändig för att göra torget komplett. Det är annars ett rätt trist, för att inte säga påfallande ödsligt torg, en liksom osedd och stum yta som man hela tiden vill dit och skugga, tillföra en rörelse eller bara ett slags närvaro. Eller sopa bort. Den till synes kvarglömda kontorsstolen på parkeringsplatsen. Vad gör den där? Det vilar något vagt olustigt över torget, känner man efter en stund. Man har sett nog. Man vill vidare. Och ändå står man kvar, stirrar på det där gatuköket med de precisa stänken av fågelskit på taket som man just blivit varse. Och man måste höja blicken, hastigt och blint irrande i det bländande ljuset, innan man sänker den på nytt mot gatukökets nu liksom lånade vithet. Fönstrens reflekterande ytor. Man ser inte riktigt in. Öppet-skylden. Men nej, dörren är låst. Eller bara inte konstruerad för att öppnas. Många går nu vidare, glömmet det där torget, glömmet det där gatuköket, ovetande om att det i dess skalenligt exakt återgivna inre finns ett bollhav. Man kan lyfta av taket och förundrad blicka ner i det. Ett bollhav? I en korvkiosk? Man förstår inte riktigt. Men där är det. Som en installation i installationen. Och samtidigt modellens själva centrum, den mekaniska startpunkten, dess energi och massa. Varje boll – sagoboksblå, klarröd eller plastanskgul – har ett nummer. Numren är omöjliga att urskilja för blotta ögat. Men de finns där. Det är det viktiga. Varje nummer har en given destination, som i en riggad lottodragning – en predestinerad flipperkula som skjuts ut i världen, bort från torgets obehagliga vila, ut mot större städer och andra periferier, en annan rymd och vila, längs livfulla boulevarder och väldiga bergsmassiv: Himalaya, Owakudani, Peking, Berlin, New York. Och tillbaka igen. Bollen rullar alltid tillbaka igen, obevekligt, tvingande. Hem igen. Norra Storängsvägen, Tunnländsvägen, Bergslagsvägen. En skenbart omärklig vändning, vridning av scenen, en blixtnabb rörelse i solflimrande stillhet, i frusen hastighet, allt liksom smittat av det där torgets tystnad och avfärgat av de framrusande bollarna. Världen, Europa, Finspång. Allt hänger ihop. Allt ligger samlat i det där bollhavet. Men ingenting skulle finnas till utan färgen blå.

Hans Gunnarsson